

ינואר 2024
תשפ"ד

דפי מידע בנושא תזות ל-מ"א

בדפים הבאים תמצאו מידע לגבי התהליך הכרוך בביצוע תזות של התואר השני בתכנית לפסיכולוגיה קלינית. אנו רואים בהן מרכיב חשוב בלימודי התואר ומשתדלים לסייע לכך שהעבודה תהווה חוויה לימודית משמעותית עבור הסטודנט. במידע המפורט כאן נתאר את הצעדים הנדרשים בתהליך וכן אמצעים שאנחנו מעמידים לרשותכם, שאמורים לסייע לכם בתהליך. לוח זמנים מפורט יישלח בדף נפרד.

1. מטרת התזה

מטרת העבודה היא לאפשר לסטודנט התנסות בחשיבה מחקרית ובביצוע פרויקט מחקרי אמפירי. ברוב המוסדות האקדמיים ניתן להתקבל לדוקטוראט ללא השלמות כאשר יש תזה בדוקה.

2. סוגי מחקר מאושרים

- א. אמפירית כמותנית
- ב. אמפירית איכותנית
- ג. עבודה על גוף נתונים קיים – כזה שברשות הציבור או עיבודים משניים של גוף נתונים הנמצא בידי אחד המנחים
- ד. סקירות מחקר שיטתיות או מטה-אנליזות

3. היקף העבודה

- א. העבודה צריכה להיות ברמה של מאמר הראוי לפרסום בכתב עת מדעי אם התוצאות מצדיקות זאת. כמובן שגם עבודה מחקרית בה לא מתקבלות התוצאות המצופות ראוייה בהחלט להתקבל כעבודת תזה.
- ב. היקף העבודה הכמותנית הכתובה (לא כולל טבלאות, גרפים, נספחים וביבליוגרפיה) יהיה בין 6,000 ל- 15,000 מילים.
- ג. בעבודה איכותנית היקף העבודה הצפוי גדול יותר, בין 15,000 ל- 30,000 מילים.
- ד. הרמה המתודולוגית של ביצוע המחקר וניתוח הנתונים צריכה להיות מתאימה.

4. הנחיה

כל תזה צריכה להיות מונחית ע"י מנחה רופיני בדרגת מרצה לפחות. במידה והסטודנט מעוניין להיעזר במנחה חיצוני, עליו לוודא שהמנחה הרופיני שלו מוכן לשיתוף פעולה זה. כל תזה תישפט ע"י שופט חיצוני – בעל PhD או MD. קיימת עדיפות כי השופט החיצוני יהיה בעל שיוך אקדמי אך במקרים נדירים, ניתן שהשופט יהיה בעל מומחיות בתחום, ללא שיוך אקדמי.

מהלך העבודה הכללי (לו"ז מפורט מופיע בנפרד נא עיינו בו)

1. לפני תחילת הלימודים, הסטודנטים יקבלו רשימה של המנחים הרלוונטיים לאותה שנה, בצירוף פירוט תחומי המחקר שלהם. הסטודנטים יתבקשו לדרג את העדיפויות שלהם לגבי ההנחיה. השיבוץ הסופי בין סטודנט לבין מנחה ייקח בחשבון את העדפות הסטודנט יחד עם צרכי המערכת.
2. הסטודנטים ישתתפו במהלך שנה א' בקורס **סמינר מחקר** אשר יהווה קורס מלווה לעבודות התזה. בקורס, הסטודנטים יכירו את עולם המחקר, ילמדו לבנות שאלת מחקר וילוו בכתיבה של הצעת המחקר.
3. **הצעת המחקר** הגמורה לאחר תיקונים ובאישור המנחה, תוגש למנחים **עד ה-7.9** בסוף שנה א' של הלימודים. עם אישור ההצעה על ידי המנחה, הסטודנט אחראי לפנות **לועדת האתיקה** של הפקולטה למדעי החברה והקהילה (באמצעות **לינק ייעודי**) לקבלת אישור לביצוע המחקר. פניה זו נחוצה גם במקרים בהם מוגשת בקשה לועדת הלסינקי (ראו בהמשך). ביצוע המחקר יחל רק לאחר קבלת אישור מועדת אתיקה. **את אישור ועדת האתיקה יש לשמור ולצרף כנספח לעבודה. בנוסף, יש לרשום את מספר האישור בפרק "שיטה".**
 במהלך שנה ב', הסטודנטים ישתתפו בקורס **כתיבה מדעית**. מטרת קורס זה ללוות את הסטודנטים במהלך הרצת המחקר וכתיבת פרק התוצאות ופרק הדיון. בנוסף, הקורס ילווה את הכתיבה וההגשה של העבודה הסופית למנחה. **בסוף שנה א' ובסוף שנה ב' המנחה יפגש עם הסטודנט וייתן לו משוב על ההתקדמות שלו.** משוב זה יהווה בסיס לציון של הקורס כתיבה מדעית. הציון בקורס כתיבה מדעית ישקף את:
 - היוזמה של הסטודנט לקיים מפגשים רציפים עם המנחה. האחריות על המפגשים ועל כתיבת התזה הינה של הסטודנט באופן בלעדי.
 - העמידה של הסטודנט בקיום פגישות סדירות לאורך השנה
 - עמידה בלוחות הזמנים שנקבעו לשלבים השונים של הגשת הצעת המחקר
 - איכות השקעה בכתיבת טיוטות של ההצעה, בהתאם להנחיות המנחה
 - מידת העצמאות והיוזמה שהסטודנט מגלה במהלך כתיבת הצעת המחקר
 - איכות הכתיבה של הצעת המחקר (סקירת הספרות הרלוונטית; התאמה בין המסגרת התיאורטית ומטרות המחקר; הרלוונטיות של שיטות המחקר לנושא המחקר; באיזו מידה העבודה כתובה בהירות ועומדת בסטנדרטים של כתיבה מדעית).
4. **ועדת הלסינקי**: אישור של ועדת הלסינקי נדרש במחקרים בהם משתתפים מטופלים במערכת רפואית. על מנת לבצע תזה שבה משתתפים מטופלים ולעמוד באילוצי התכנית:
 - א. אפשר להצטרף למחקר קיים שכבר קיבל אישור של ועדת הלסינקי.
 - ב. אפשר ליזום פרויקט כל עוד יתקבל אישור ועדת הלסינקי עבורו **עד סוף שנה א' ללימודים**.
 - ג. היות וקבלת אישור ועדת הלסינקי לוקח זמן וכן לעתים הבקשה נדחית, חשוב שסטודנט השוקל עבודה מסוג זה יתכנן גם חלופה שאיננה מצריכה אישור של ועדת הלסינקי, על מנת שיוכל להשלים את עבודת המחקר עד סוף שנה ב'.
5. לאחר שאושרה הצעת המחקר או במקביל להליך האישור, במהלך סמסטר א' של שנה ב' הסטודנט יסיים את איסוף נתוני המחקר.
6. **עד לתאריך 30.9** של שנת סיום הלימודים (כשלושה חודשים לאחר סיום שנה ב' ללימודים), על הסטודנט להגיש לראשת מנהל הסטודנטים את התזה כשהיא מאושרת ע"י המנחה הרופני והמנחה החיצוני (אם יש) בקובצי Word ו-Pdf. ההגשה נעשית בצורה מקוונת. אין צורך בהגשה של עבודה פיזית.

1. סטודנט אשר לא סיים את חובות התזה בזמן, יפנה למנחה בבקשה לקבל הארכת זמן אשר מפרטת לוח זמנים לגבי השלבים הנדרשים להשלמת העבודה. את אישור המנחה יש לצרף לבקשה שתופנה לאחר מכן לוועדת ההוראה של התכנית. שימו לב: **סטודנט שמבקש הארכת זמן מהמנחה צריך להגיע לפגישה מסודרת עם המנחה ברופין**. עליו להגיע יחד עם לוח זמנים שגיבש לסיום העבודה ולעמוד בלוח זמנים זה.
2. סטודנט שיזכה לארכה יצטרך לשלם 5% משכ"ל השנתי המלא לכל סמסטר. המועד האחרון להגשת העבודה הוא בתום ארכה של שנה, **עד 30.9** של השנה העוקבת לתום הלימודים. זאת בתנאי שהמנחה ושוועדת ההוראה אישרו לו את מתווה ההארכה.
3. לאחר סיום התזה והגשתה, יש לרוב מרווח של כחצי שנה עד אשר הסטודנטים יכולים להירשם בפנקס הפסיכולוגים (לוקח זמן עד קבלת הציון הסופי והוצאת אישור זכאות לתואר). מרבית מקומות ההתמחות מקבלים מתמחים רק לאחר רישום בפנקס הפסיכולוגים. אי לכך, **כל עיכוב בהגשת העבודה עלול לגרום עיכוב ביכולת להתחיל התמחות ולהמשיך במסלול המקצועי**. כך גם האמור לגבי סטודנטים המעוניינים להמשיך ללימודי דוקטורט, אשר לא יוכלו להמשיך בלימודים אלו עד להגשת התזה.

סדרי עבודה

1. לגבי היקף המחקר: בשל השונות הגדולה באופי המחקר של מרצי התכנית, לא ניתן להציע מתכונת אחידה לגבי היקף העבודה המחקרית הנדרשת לתזה. עם זאת, אנו ממליצים שסטודנטים ישתלבו בפרויקט מחקרי של המנחה.
2. הזמן הסביר להשקעה של הסטודנט לאורך כל שלבי העבודה (כולל כתיבת ההצעה) הוא כעשר שעות עבודה בשבוע במשך שנתיים.

טיפים לעבודה יעילה על התזה

1. **מציאת מנחה**
 בניגוד לדעה הרווחת אצל סטודנטים, מרצים אינם מחויבים להנחות סטודנטים כחלק מחובות ההוראה והמחקר שלהם. מרצים שבוחרים להנחות סטודנטים עושים זאת מרצונם הטוב ומעניינם בנושא. כמו כן, בכל שנה יש עודף של סטודנטים המתעניינים בתחומים מסויימים בהשוואה למנחים המומחים לתחום זה. לכן:
 - א. בבואכם לדרג את המנחים, עליכם לקחת בחשבון הן את תחום המחקר שלהם והן דברים ששמעתם עליהם מחברים. לדוגמא: ישנם מנחים שאינם גמישים עם הזמן שלהם. במידה ונדרשת לכם גמישות רבה, עדיף שלא תדרגו את המנחה הזה במקום גבוה.
 - ב. חלק מהמנחים ירצו לשבץ אתכם במחקר קיים שלהם ולא ייאותרו לעבוד אתכם על כל נושא בו אתם חפצים. היו גמישים והתאימו את עצמכם אל המנחה. בנוסף, מנחים מומחים לתחומי תוכן מסויימים. ברוב המקרים, לא יאפשרו הנחיה בנושאים הרחוקים מדי מנושאי התוכן שלהם.
 - ג. הגמישו את עצמכם להתאים לזמנים שבו המנחה יכול לפגוש אתכם.
 - ד. הראו נכונות לעבוד קשה ולפנות זמן לביצוע העבודה. אחד הדברים המרתיעים ביותר עבור מנחים הוא סטודנט ש"מורח את הזמן". קחו בחשבון כי העבודה לוקחת בדרך כלל לפחות כ- **10 שעות בשבוע**. פנו את הזמן לצורך כך. זכרו כי "גרירת" התזה שלכם מעבר לשתי שנות הלימוד גורמת ל"צוואר בקבוק" כך שמנחים אינם פנויים לקחת סטודנטים נוספים להנחיה. כמו כן, עיכוב בהגשת התזה עלול לפגוע בתכניות שלכם להמשך התמחות או לימודים. בנוסף, היא תוביל לציונים נמוכים בקורסים "כתיבה מדעית", "סמינר מחקר" וציון בעובדה עצמה, המהווה 20% מהציון הסופי שלכם לתואר.

2. **התזה**

- א. כאמור בסעיף הקודם, התזה לוקחת זמן רב ומאמץ. פנו לכך את הזמן המתאים. כמות הזמן הדרושה גם משתנה בהתאם לשלב בו אתם נמצאים בכתיבה ובאיסוף הנתונים. במיוחד בשלב בו אתם עוסקים באיסוף נתונים. פנו זמן לאיסוף הנתונים. נכון – זה קשה כלכלית, אולם, כאמור, אי הגשה של העבודה במועדה עלול לגרור עלויות רבות.
- ב. עבודה רציפה על התזה עדיפה בהרבה על עבודה מקוטעת. הקצו זמן קבוע בשבוע לעבודה. בשל האופי ה"נזיל" יותר של עבודת המחקר, אתם עלולים למצוא עצמכם במצב שכל מחויבויותיכם האחרות מקבלות עדיפות על פני התזה. ניצול יעיל של זמנכם (וכן, גם של הזמן של המנחים שלכם) הוא בעבודה רציפה. כך לא תבזבזו זמן יקר בכניסה מחודשת לעניינים כל פעם מחדש. נסו לתאם מועד קבוע (פעם בשבוע או פעם בשבועיים לכל היותר) אשר בו אתם נפגשים עם המנחה. הציבו לכם יעדים ברורים וקבעו לוח זמנים ריאלי לעבודה. **לאחר כל פגישה עם המנחה הקפידו לשלוח סיכום של הפגישה**. הדבר יסייע למנחה ולכם בקידום העבודה באופן רציף.
- ג. התייעצו – בשלבים שונים אתם עלולים להרגיש "תקועים". התייעצו עם המנחים שלכם וכן עם מרצים אחרים לפי הצורך כאשר אתם מרגישים כך. אם המנחים אינם מודעים לכך שאתם חשים כך, הם לא יוכלו לסייע לכם.

3. כשדברים לא מסתדרים

לעיתים קורה שלמרות מאמצים שלכם התחלתם לעבוד עם מישהו אך זה לא מסתדר, לעיתים על בסיס מקצועי/ אקדמי ולעיתים על בסיס אישי. במקרים כגון אלו חשוב לטובתכם לטפל בעניין כמה שיותר מהר. אם אכן אתם נתקלים בבעיות, אנא פנו לראש התכנית בבקשת סיוע במציאת פתרונות חלופיים למצב. בנוסף, לעיתים נושא העבודה אינו "מבשיל". לא נמצאים שאלונים מתאימים, אוכלוסיות מתאימות. קבעו פגישה עם המנחה ועם ראש התכנית ובדקו כיצד להתקדם.

4. נוהל הגשת הצעת מחקר לתזה

לאחר דיון עם המנחה יכין הסטודנט הצעת מחקר מפורטת. אורך ההצעה יהיה עד 10 עמודים מודפסים ברווח כפול, גודל אות 12 (לא כולל ביבליוגרפיה ונספחים), שוליים של 2.5 ס"מ.

ההצעה תכלול

- א. שער הכולל: כותרת העבודה, שם הסטודנט, שם המנחה/ים, תאריך ההגשה.
- ב. תקציר (לא יותר מעמוד)
- ג. רקע תאורטי, הצדקת עריכת המחקר והשערות הניסוי התאורטיות.
- ד. תוצאות מחקר גישוש (פילוט) במידה ובוצע.
- ה. שיטת ביצוע המחקר (משתתפים, מכשירים, מערך, מהלך). אם הסטודנט מתכוון להשתמש במכשירים שאינם סטנדרטיים (ראיון, מבחן או שאלון שהתלמיד בונה), יש לצרף אותם כנספח להצעת המחקר. במידת האפשר יש לציין תוקף ומהימנות של המכשירים ו/או השיטה לבדיקתם. להצעות בתחום הנרטיבי יש לצרף נספח הכולל ראיון וניתוח של ראיון זה.
- ו. שיטת עיבוד הנתונים: בפרק זה יתאר הסטודנט את ההשערות האופרציונליות וכיצד תיבדק סטטיסטית, כל השערה לחוד (חשוב לקבל ייעוץ מן האנשים המתאימים).
- ז. לוח זמנים צפוי.
- ח. רשימה ביבליוגרפית קצרה ומסודרת. (יש להקפיד על צורה אחידה של ציטוט עפ"י הוראות ה APA7).

5. הבהרות נוספות

אם אתם מתכוונים לערוך מחקר מקוון, ניתן לקבל הרשאה לשימוש בתוכנת קואלטריקס, שמאפשרת להעביר שאלונים וכן מטלות מסוימות אחרות למילוי עצמי של משתתפי המחקר. זוהי דרך יעילה מאוד לעשות מחקרים מתאמיים ומחקרים ניסויים. לקבלת הרשאה לקואלטריקס יש לפנות להדר-
hadarh@ruppin.ac.il

1. שער העבודה: הסטודנט ירשום על גבי הכריכה את שם המחלקה והמוסד, שם העבודה בעברית ובאנגלית, שם התלמיד ותעודת הזהות שלו, שם המנחה ותאריך ההגשה. כל המידע הנדרש נמצא בחוברת "כל מה שרצית לדעת על עבודת מחקר ולא העזת לשאול".
 2. בדף נוסף תופיע ההצהרה שנוסחה ע"י ועדת אתיקה:
אני מצהיר/ה שכל הכתוב בעבודה זאת נכתב על-ידי, אלא אם כן הובא בשם אומרו, כי העבודה מבוססת על נתוני אמת שנאספו ו/או נותחו לצורך עבודת מחקר זו, ואני מתחייב/ת שלא להציע עבודה זאת למכירה בכל דרך שהיא.
 3. מתווה כללי למבנה של עבודה אמפירית כמותנית:
 עמוד כותרת
 תקציר מובנה בעברית עמוד אחד עד 500 מילים
 תקציר מובנה באנגלית עמוד אחד עד 500 מילים
 תוכן עניינים עמוד 1
 מבוא 5-10 עמודים
 שיטה 2-5 עמודים
 תוצאות 5-10 עמודים
 דיון 4-9 עמודים
- אין הגבלה על אורך הביבליוגרפיה והנספחים, מספר הטבלאות והגרפים.
4. לגבי החלוקה הפנימית של עבודות בעלות אחד מהאפיונים האחרים המבנה ייקבע בין המנחה לבין הסטודנט.
 5. סטודנטים יגישו את התזה לידי דקלה צוברי, ראש מנהל תכניות מוסמך בפקולטה למדעי החברה והקהילה, במייל diklat@ruppin.ac.il - קובץ Word וקובץ Pdf.
 6. לאחר קבלת הציון יישלח אליכם מייל עם הנחיות כיצד להפקיד קובץ דיגיטאלי של העבודה בספרייה האקדמית של רופין.

נוהל הערכת העבודה

המנחה יקרא את העבודה וימסור הערכה מובנית וציון. באופן בלתי תלוי, המנחה הנוסף (במידה ויש) והשופט יקרא את העבודה, וימסור לידי ראש מנהל הסטודנטים הערכה מובנית וציון. הציון הסופי של העבודה יהיה ממוצע הציונים. לסטודנט יימסר הציון הסופי בלבד ולא ציוני הביניים. לציון תצורף הערכה מילולית על העבודה.

אם יתגלה הפרש של 10 נקודות או יותר בין שני ציונים, העבודה תישלח לקורא נוסף בלתי תלוי. גם במקרה זה הציון הסופי יהיה ממוצע פשוט של הציונים. אין אפשרות לתלמיד לקבל את הרכב הציונים או לערער על ציון התזה.

ציון עובר על התזה הוא ציון של 75 לפחות. לא ניתן לערער על ציון התזה.